ვიდეო და მონაცემთა დაცვა

ონლაინ სწავლებისა და სწავლის გამოწვევები

დალი სეხნიაშვილი

სუზანა პერეირა-
მონაცემთა დაცვის ოფიცერი

U.PORTO

მონაცემთა დაცვა

- მონაცემთა დაცვა ნამდვილად არ გულისხმობს ”მონაცემთა დაცვას”, არამედ ეს არის ”ინდივიდების დაცვას მათი მონაცემების დამუშავების პროცესში”.

- ევროკავშირის კანონმდებლობა, რომელიც ძალაში შევიდა 2018 წლის მაისიდან, არის წევრ სახელმწიფოებში ამ საკითხის ჰარმონიზაციის მცდელობა და ის ნათლად აცხადებს, რომ ეს არის დებულება ფიზიკური პირების დაცვის შესახებ პერსონალური მონაცემების დამუშავებასთან დაკავშირებით და ამ მონაცემების თავისუფალი გადაადგილების შესახებ (მონაცემთა დაცვის ზოგადი რეგულაცია - GDPR)

U.PORTO

მონაცემთა დაცვა

- რა მონაცემებს მოიცავს GDPR - General Data Protection Regulation - მონაცემთა დაცვის ზოგადი რეგულაცია ?
- პერსონალური მონაცემები, ნიშნავს ნებისმიერ ინფორმაციას, რომელიც შეიძლება პირდაპირ ან არაპირდაპირ ასოცირდეს იმ პირთან, რომელსაც ეს ეხება.

- რა არის მონაცემთა დამუშავება?
- ნებისმიერი ოპერაცია ან ოპერაციების ერთობლიობა, რომელიც ხორციელდება პერსონალურ მონაცემებზე ან პერსონალურ მონაცემთა ნაკრებზე.

- ეს რას ნიშნავს?
- პერსონალური მონაცემების დამუშავება <u>არ არის აკრძალული</u> - თქვენ უბრალოდ უნდა დაიცვათ GDPR წესები.

მონაცემთა დაცვა

ძირითადი პრინციპები

- კანონიერი, სამართლიანი და გამჭვირვალე
- მიზნის შეზღუდვა
- მონაცემთა მინიმიზაცია
- მონაცემთა სიზუსტე
- შენახვის შეზღუდვა
- მონაცემთა მთლიანობა და კონფიდენციალობა
- ანგარიშვალდებულება

მონაცემთა დაცვა

ძირითადი პრინციპები

- კანონიერება, fair and transparent
- Purpose Limitation
- Data Minimization
- Data Accuracy
- Storage Limitation
- Data Integrity and Confidentiality
- Accountability

კანონიერი დამუშავება

- ხელშეკრულების შესრულება
- იურიდიული ვალდებულება
- საჯარო ინტერესი
- ლეგიტიმური ინტერესი
- სასიცოცხლო ინტერესი
- მონაცემთა სუბიექტის თანხმობა

მონაცემთა დაცვა

კანონიერი დამუშავება

- ხელშეკრულების შესრულება
- იურიდიული ვალდებულება
- საჯარო ინტერესი
- ლეგიტიმური ინტერესი
- სასიცოცხლო ინტერესი
- მონაცემთა სუბიექტის თანხმობა

მონაცემთა დაცვა

Lawful Processing

- Performance of a Contract
- Legal Obligation
- Public Interest
- Legitimate Interest
- Vital Interest
- მონაცემთა სუბიექტის თანხმობა

მოქმედი თანხმობის პირობები

- უფასო
- აშკარა
- ინფორმირებული
- კონკრეტული
- წაშლა ისევე მარტივია, როგორც მოპოვება
- დემონსტრირებადი

U.PORTO

მონაცემთა დაცვა

მონაცემთა სუბიექტის უფლებები

- ინფორმაციის მიღების უფლება
- ხელმისაწვდომობის უფლება
- გასწორების უფლება
- წაშლის უფლება ("დავიწყების უფლება")
- მონაცემების დამუშავების შეზღუდვის უფლება
- მონაცემთა პორტაბელურობის - გადატანის- უფლება
- პროტესტის უფლება (საზოგადოებრივი ან კანონიერი ინტერესების წინააღმდეგ)

მონაცემთა დაცვა

- ეს უფლებები არ არის აბსოლუტური - ისინი უნდა გაანალიზდეს მონაცემთა დამუშავების კონტექსტში და შესაბამის სამართლებრივ საფუძველზე.

- ზოგადად, პერსონალური მონაცემების დაცვის უფლება ასევე არ არის აბსოლუტური უფლება. ეს უნდა იქნას განხილული საზოგადოებაში მის ფუნქციასთან მიმართებაში და დაბალანსებული უნდა იქნას სხვა ძირითადი უფლებების მიმართ, პროპორციულობის პრინციპის შესაბამისად.

ონლაინ სწავლების გამოწვევები

U.PORTO

ონლაინ სწავლება

- **ლეგიტიმურია თუ არა სტუდენტებს აიძულონ ჩართონ კამერა ან / და მიკროფონი სინქრონული გაკვეთილის დროს?**

- როგორც ჩანს, არ არსებობს საკმარისი საფუძველი ასეთი ვალდებულების დაკისრებისთვის - რადგან არ არის კანონიერი ლეგიტიმური მიზანი;

- ამან შეიძლება გამოიწვიოს სტუდენტებისადმი უთანასწორო მოპყრობა სესიების დროს ინტერნეტის ტრაფიკის ზრდისა და ინტერნეტის გამტარობაზე განსხვავებული წვდომის გათვალისწინებით (ეს დამოკიდებულია ეკონომიკურ მდგომარეობაზე ან უბრალო გეოგრაფიულ ადგილმდებარეობაზე)

ეს უნდა იყოს თითოეული სტუდენტის არჩევანი.

U.PORTO

ონლაინ სწავლება

- **შესაძლებელია თუ არა სინქრონული გაკვეთილის ჩაწერა, რათა ის ასინქრონულად გახდეს ხელმისაწვდომი სტუდენტებისათვის (ან უფრო ფართო აუდიტორიისთვის)?**

- **დიახ,** თუ ის არ შეიცავს სტუდენტების მხრიდან რაიმე სახის ჩარევას (სურათი ან ხმა),

- მაგალითად: არაინტერაქტიული კლასი, სტუდენტების მხრიდან გამორთული უნდა იყოს კამერა / მიკროფონი;
- ჩაწერა უნდა შეჩერდეს, რათა სტუდენტს მიეცეს კითხვების თავისუფლად დასმის საშუალება ან იმ მომენტში, როდესაც სტუდენტი აპირებს ჩარევას;
- მიკროფონის ნაცვლად ჩატის გამოყენება კლასისადმი მიმართვისთვის.

U.PORTO

ონლაინ სწავლება

- თუ გაკვეთილი არის ძალიან ინტერაქტიული, ჩაწერა მაინც შესაძლებელია, მაგრამ უნდა მოხდეს შემდეგი წესების დაცვა :

- წინასწარ <u>უნდა ეცნობოს</u> სტუდენტებს, რომ კეთდება ჩანაწერი, აგრეთვე სად, ვისთვის და რამდენ ხანს იქნება ხელმისაწვდომი ჩანაწერი;
- სტუდენტებს სთავაზობენ ინტერაქციის ალტერნატიულ მეთოდს (მაგ. ჩატის საშუალებით წერა, როდესაც კამერა და მიკროფონი აქვს გათიშული), რაც საშუალებას იძლევა, რომ მარტივად გამოირიცხოს ჩარევები ლექციის მსვლელობისას, თუ სტუდენტებს აქვთ ასეთი სურვილი;
- ჩანაწერი ხელმისაწვდომი უნდა იყოს <u>მხოლოდ ამ კლასში ჩარიცხული სტუდენტებისათვის.</u>

U.PORTO

ონლაინ სწავლება

- **ლეგიტიმურია თუ არა სტუდენტის ჩაწერა ონლაინ გამოცდის ჩაბარების დროს, როგორც გზა, რათა შეაჩეროს სტუდენტების მხრიდან თვალთმაქცობა?**

- როგორც ჩანს, ეს არის გადაჭარბებული ღონისძიება კონკრეტული მიზნისთვის;
- ამ შემთხვევაში, კამერის / მიკროფონის ჩართვის დაკისრება, ადეკვატური და საკმარისია, გამოცდის მსვლელობისას, სტუდენტის იდენტიფიცირებისა და ყურების მიზნით, ნორმალური საკლასო სიტუაციის სიმულაციისთვის;
- უნივერსიტეტს შეუძლია აირჩიოს გამოცდის ჩატარება პირისპირ, როდესაც ის თვლის, რომ მისი განსაკუთრებული სირთულის ან თვალთმაქცობის მიმართ მოწყვლადობის გამო, დისტანციური გამოცდა ვერ უზრუნველყოფს საიმედოობის საჭირო ხარისხს.

U.PORTO

მადლობა ყურადღებისთვის